

ฉายภาพคณะพยาบาลศาสตร์ ณ พุทธศักราช 2550

รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

พุทธศักราช 2525 คือนับจากปี ก่อตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงปี พุทธศักราช 2550 คณะฯ จะก้าวสู่ปีที่ 25 ของการทำหน้าที่คณะวิชาในสถาบันอุดมศึกษา กล่าวคือ คณะฯ ได้เจริญเติบโตจากการทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี 1 สาขาวิชา จนถึงระดับของการเป็นคณะพยาบาลศาสตร์ที่สมบูรณ์ เทียบได้กับคณะพยาบาลศาสตร์ในประเทศที่เจริญก้าวหน้าสูงสุดทางพยาบาลศาสตร์

ทศวรรษที่ 1 ระหว่างพุทธศักราช 2525-2535 เป็นช่วงเวลาแห่งการเริ่มต้น เปรียบได้กับวัยเด็กของมนุษย์ ตั้งนั้นในช่วง 10 ปีแรก จึงเป็นช่วงแห่งการเริ่มต้นสร้างความเข้มแข็ง คณะฯ ผลิตบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ 1 หลักสูตร ในจำนวน 30-80 คน และเริ่มเตรียมการขยายการผลิตไปสู่ระดับบัณฑิตศึกษา ในขณะที่นั้นหลักฐานของคณะฯ ก็เริ่มเข้มแข็งแล้ว คือมีอาคารทำการเป็นเอกเทศ มียานพาหนะ มีเครือข่ายแหล่งฝึกปฏิบัติการวิชาชีพการพยาบาล ที่ให้ความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนได้ อย่างไรก็ตามความเข้มแข็งยังอยู่ในระดับต่ำในส่วนของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ สิ่งสนับสนุนทั้งด้านวิชาการและการบริหาร ตลอดจนรูปแบบการบริหารคณะวิชา

ทศวรรษที่ 2 ระหว่างพุทธศักราช 2536-2545 เป็นช่วงอายุ 11-20 ปี ของคณะพยาบาลศาสตร์ เปรียบได้กับรูปของมนุษย์ เมื่อเริ่มเข้าวัยรุ่นก็จะต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก จึงมีความสับสนเกิดขึ้นได้ในช่วงต้นของวัยรุ่น คณะพยาบาลศาสตร์ได้พบกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน เนื่องจากการพัฒนาของมหาวิทยาลัยในนาม “มหาวิทยาลัยบูรพา” ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงในแนวทางของการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วทั้งด้านกายภาพและด้านวิชาการ คณะพยาบาลศาสตร์จึงต้องจัดปรับตนเองเป็นอย่างมาก ช่วงต้นของทศวรรษที่ 2 นี้ คณะฯ จึงพบกับความทุกข์และความสุขระคนกัน เนื่องจากในช่วงเวลานี้คณะฯ ได้รับโอกาสการพัฒนา คณาจารย์จากโครงการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพยาบาล (โครงการเร่งรัดการผลิตบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์และโครงการพัฒนาคณาจารย์เพื่อปริญญาชั้นสูง) ณ จุดเปลี่ยนอันสำคัญเช่นนี้ การบริหารคณะวิชาจึงต้องอาศัยความรู้ ความสามารถและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารเป็นอย่างมาก ผู้นำของคณะพยาบาลศาสตร์จึงมีความสำคัญยิ่งทั้งในการแสดงบทบาทในคณะฯ ในมหาวิทยาลัย นอกมหาวิทยาลัย และในระดับนานาชาติ ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2537 เป็นต้นมา คณะพยาบาลศาสตร์ได้เริ่มเปลี่ยนแปลงตนเอง

อย่างรวดเร็วรุดหน้าไปอย่างมากและดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ดังที่ได้แสดงรายละเอียดไว้ใน “วิสัยทัศน์ 2550 คณะพยาบาลศาสตร์” ซึ่งได้มองภาพไว้ถึงพุทธศักราช 2550 แล้ว

ณ ปีพุทธศักราช 2540 คณะพยาบาลศาสตร์ได้ทำงานไปแล้วถึงจุดใด สรุปได้ดังนี้

1. การผลิตบัณฑิตได้จัดการศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี (4 ปี) ปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) และระดับปริญญาโท 5 หลักสูตร ทั้งยังได้ขยายการรับนิสิตไปที่วิทยาเขตจันทบุรี สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) และได้รับนิสิตต่างชาติจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พร้อมกับที่ได้จัดเตรียมการรับนิสิตระดับปริญญาโทจากประเทศอินโดนีเซียในปีการศึกษา 2541 ภาคปลาย

2. ความร่วมมือทางวิชาการกับนานาชาติ คณะฯ ได้ดำเนินกิจกรรมความร่วมมือแล้วกับหลายมหาวิทยาลัยในออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา และแคนาดา ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนคณาจารย์และนิสิต การทำวิจัยร่วมกัน และอยู่ในระหว่างการเตรียมผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโทและเอกร่วมกัน

3. ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย ในอาเซียนและเอเชีย คณะฯ ได้เริ่มสร้างความสัมพันธ์แล้วกับมหาวิทยาลัยในประเทศอินโดนีเซีย สิงคโปร์ พม่า กัมพูชา เวียดนาม ลาว เกาหลี และญี่ปุ่น กิจกรรมร่วมทางวิชาการจะเกิดขึ้นได้ต่อไป

4. การพัฒนาคณาจารย์ ได้มีคณาจารย์ศึกษาระดับปริญญาเอกทั้งในต่างประเทศและในประเทศอยู่แล้ว 20 คน ซึ่งจะสำเร็จการศึกษากันได้หมดในปี พ.ศ. 2545 คณะให้ความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะสากลของคณาจารย์เป็นอย่างมากจึงสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์

5. การบริการวิชา คณะฯ ได้มีโครงการบริการวิชาการแก่ประชาชนทั่วไป และกลุ่มผู้

ประกอบวิชาที่พการพยาบาลเป็นประจำทุกปี ปีละหลายโครงการ รวมทั้งการบริการวิชาการในรูปแบบของการเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานทั่วประเทศด้วย

6. งานวิจัย คณาจารย์ 80% ในคณะฯ มีงานวิจัยที่ดำเนินการอยู่ขณะนี้ ทั้งในลักษณะของวิจัยเดี่ยว วิจัยกลุ่ม และวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยในนานาชาติ คณะฯ สนับสนุนงานวิจัยอย่างมากจึงจัดสรรเงินรายได้ไว้เป็นทุนวิจัยด้วย และสนับสนุนการสร้างนักวิจัยด้วยวิธีการต่าง ๆ

7. งานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม คณะฯ ได้ส่งเสริมกิจการนิสิตในสวนนี้เป็นอย่างมาก เสมอมา ทั้งยังได้จัดไว้ในหลักสูตรโดยตรงด้วย และมีโครงการสร้างวงดนตรีไทย ที่มีคณาจารย์และนิสิตร่วมเล่นดนตรีด้วยกัน พร้อมกับสนับสนุนให้นิสิตทุกคนมีความสามารถในการเล่นดนตรีไทยให้ได้อย่างน้อย 1 อย่าง

8. โครงการตำราคณะพยาบาลศาสตร์ คณะฯ ได้เริ่มโครงการนี้แล้ว โดยมุ่งส่งเสริมให้อาจารย์สร้างผลงานทางวิชาการ โดยคณะฯ จัดเงินทุนหมุนเวียนไว้ ซึ่งเป็นทุนยืมเพื่อการพิมพ์ตำรา ไม่มีดอกเบี้ย ในโครงการนี้มีรายได้จากการขายหนังสือและจากเงินบริจาคเป็นสำคัญ

ต้นทศวรรษที่ 3 ระหว่างพุทธศักราช 2546-2550 ควรจะเป็นช่วงของวัยผู้ใหญ่ตอนต้นสำหรับคณะพยาบาลศาสตร์ จึงเป็นระยะของการดำเนินงานอย่างเต็มรูปแบบ พร้อมมูลในทุกส่วนของภาระหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะส่งให้เกิดผลผลิตได้อย่างมากมาย ภาพที่จะเกิดขึ้นคือ

ภาพที่ 1 มีการผลิตบัณฑิตทั้งระดับปริญญาตรี โท เอก ทั้งหลักสูตรในประเทศ และนานาชาติ ตลอดจนการเปิดดำเนินการในต่างประเทศด้วย โดยมุ่งที่ประเทศอาเซียนเป็นสำคัญ การจัดหลักสูตรจะมีหลายรูปแบบ คือ หลักสูตรปริญญาที่สอง หลักสูตรสองปริญญา และ

หลักสูตรที่มุ่งการวิจัย และจะมีโปรแกรมหลังปริญญาโทและเอกด้วย ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนนั้นจะมีการศึกษาผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต/การสื่อสารข้ามประเทศในหลาย ๆ รูปแบบตามแนวทางการศึกษาทางไกล

ภาพที่ 2 คุณลักษณะบัณฑิตที่คณะฯ มุ่งหวัง คือความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา ศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถบริหารจัดการได้ มีสุนทรียภาพ และมีสมรรถนะสากลคือมีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศและคอมพิวเตอร์อย่างดี ตลอดจนมีลักษณะความเป็นไทยอยู่ด้วย ทั้งยังต้องมีความรู้พื้นฐาน ความรู้ทั่วไป และความรู้ในศาสตร์การพยาบาลที่ทันสมัยทัดเทียมนานาชาติด้วย สามารถศึกษาต่อระดับสูงในมหาวิทยาลัยต่างประเทศได้

นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนวิชาในหลักสูตรในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในประเทศไทย และต่างประเทศโดยสามารถถอนหน่วยกิตได้และคณะฯ สนับสนุนให้ไปศึกษาในต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

มีการแลกเปลี่ยนนิสิตในระดับปริญญาตรีและโทกับนานาชาติ จึงมีชั้นเรียนนานาชาติขึ้นในบางวิชาที่เป็นที่สนใจของนานาชาติประเทศ คณะฯ จึงต้องสร้างวิชาในแนวความสนใจนานาชาติขึ้นในรูปแบบของแนวความคิดข้ามวัฒนธรรม (Crosscultural approach)

ภาพที่ 3 งานวิจัย คณาจารย์และนิสิตบัณฑิตศึกษามีงานวิจัยที่เผยแพร่ได้ในระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง ที่มีคือได้มีการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ คณะฯ จึงต้องสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการวิจัยขึ้น ศูนย์วิจัยทางพยาบาลศาสตร์ต้องมีความเข้มแข็งและมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง คณาจารย์ทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องทำวิจัยตลอดเวลาและใช้ผลวิจัยในการเรียนการสอน ตลอดจนนำ

กระบวนการวิจัยเป็นเทคนิคการสอนอย่างหนึ่งด้วย คณาจารย์จะมีงานวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ คณะฯ จะเป็นแหล่งสนับสนุนแก่นักวิจัยต่างชาติที่สนใจจะมาทำวิจัยทางพยาบาลศาสตร์ในประเทศไทย ในทำนองเดียวกันคณะฯ จะสนับสนุนให้คณาจารย์ไปทำวิจัยในต่างประเทศด้วยภายใต้โครงการหลังปริญญาโทและเอก

ภาพที่ 4 ผลงานวิชาการ นอกเหนือจากงานวิจัยที่จะมีการพิมพ์เผยแพร่ในวารสารในประเทศและต่างประเทศแล้ว ผลงานวิชาการในรูปแบบของตำรา บทความ และหนังสือในรูปแบบพ็อคเก็ตบุค สำหรับการเผยแพร่ความรู้ทางสุขภาพแก่ประชาชนเหล่านี้คณะฯ จะสนับสนุนภายใต้โครงการตำราฯ

คณะฯ จะมีวารสารพยาบาลศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อสนับสนุนการเผยแพร่วิชาการในระดับนานาชาติ และเสริมสร้างความสามารถเชิงสากลกับคณาจารย์และนิสิตทุกระดับ

ภาพที่ 5 การบริการวิชาการ คณะฯ จะมีการอบรมในรูปแบบต่าง ๆ แก่บุคลากรในวิชาชีพพยาบาลและวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และการบริการวิชาการแก่ประชาชนทั่วไป อย่างสม่ำเสมอตามประเด็นและปัญหาสำคัญด้านสุขภาพของประเทศ คณะฯ จะมีโครงการที่เป็นที่รู้จักของประชาชนอย่างดี เช่น ในด้านสูงอายุ เอดส์ โรคไม่ติดต่อ เป็นต้น

ในส่วนของบริการวิชาการแก่บุคลากรในวิชาชีพสุขภาพนั้นจะมีโปรแกรมทั้งในระดับประเทศและนานาชาติที่เชื่อมโยงกับองค์การต่างประเทศและองค์การเอกชนอิสระด้วย เพื่อการสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม

ภาพที่ 6 สภาพแวดล้อมของคณะฯ ด้านกายภาพนั้น คณะฯ จะมีอาคารอยู่ในบริเวณเดิมที่มีอาคารสำนักงานคณะฯ อาคารหอพักฯ อาคารปฏิบัติการพยาบาลศาสตร์ และอาคารคณะมนุษยศาสตร์ (เดิม) อาคารที่คณะฯ มุ่งหวังอีก

1 อาคาร คืออาคารความเป็นเลิศทางพยาบาลศาสตร์ 10 ชั้น ในอนาคตอาจจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปในทิศทางอื่นแทนอาคารหลังดังกล่าวได้ เนื่องจากความจำกัดของพื้นที่และงบประมาณ สำหรับงานด้านการสร้างความเป็นเลิศทางพยาบาลศาสตร์ คงอยู่กับคณะพยาบาลศาสตร์ แห่งนี้แน่นอนโดยจัดไว้ในอาคารใดอาคารหนึ่งของคณะฯ

บริเวณแวดล้อมอาคารต่าง ๆ ของคณะฯ ก็จะเป็นพื้นที่สีเขียวที่มีทั้งต้นไม้ขนาดใหญ่และไม้ดอก รวมทั้งบริเวณที่จอดรถที่จะจอดรถได้ถึง 100 คัน

ภาพคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ณ ปีพุทธศักราช 2550

เป็นคณะพยาบาลศาสตร์ชั้นนำของประเทศและนานาชาติ มีการจัดการศึกษาพยาบาลครบถ้วนทั้งระบบ ทั้งในเวลาราชการ และเวลาพิเศษ มีรูปแบบหลักสูตรที่หลากหลายที่สอนด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งยังมีหลักสูตรในต่างประเทศ (Offshore Programmes) ด้วยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ และกับองค์กรต่างประเทศ นั่นคือ คณะฯจะมีนิสิตนานาชาติและชั้นเรียนนานาชาติ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จะเป็นคณะฯที่มีความโดดเด่นด้านงานวิจัย และผลิตผลทางวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยได้ตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศเป็นประจำ ด้วยความสามารถเชิงสากลของคณาจารย์ คณะฯจะมีเครือข่ายทางวิชาการกับคณะพยาบาลศาสตร์ในนานาประเทศ โดยมีกิจกรรมวิชาการร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ คณะฯจะมีคณาจารย์จากนานาชาติมาทำงานร่วมกันกับอาจารย์ของคณะฯ

คณะพยาบาลศาสตร์จะมีบริเวณแวดล้อมที่สะอาดเขียวมีไม้ดอกตลอดทั้งปีมองเห็นสดใสบายตา เขียวและสะอาด

คณะฯจะมีจุดบริการด้านวิชาการ และบริการสุขภาพที่คณาจารย์และนิสิตดำเนินการอันเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน ทั้งยังเป็นคณะฯที่เป็นแบบอย่างหนึ่งของการบริหารจัดการทางพยาบาลศาสตร์ที่เป็นแหล่งเรียนรู้และสร้างประสบการณ์แก่คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาทางด้านพยาบาลศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มั่นใจว่าคณะฯจะเป็นตัวแทนสถาบันการศึกษาพยาบาลศาสตร์ของประเทศไทยที่ทั่วโลกรู้จัก และทั่วโลกให้ความชื่นชมศรัทธา

วิทยุทัศน์คณะพยาบาลศาสตร์ ปี 2550

รศ.ดร. พวงรัตน์ บุญญาหุรักษ์

ปีแห่งความสำเร็จ

เป้าหมาย

☆ คณะพยาบาลศาสตร์ชั้นนำ

* ระดับชาติ

* ระดับนานาชาติ

1. การผลิตบัณฑิต

* พยาบาลศาสตร์บัณฑิต

▷ หลักสูตรปกติ

▷ หลักสูตรสู่สากล

▷ หลักสูตรร่วมนานาชาติ

▷ หลักสูตรปริญญาที่สอง

▷ หลักสูตร พย.บ. (ต่อเนื่อง)

* พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

▷ หลักสูตรปกติ

▷ หลักสูตรสู่สากล

ปี พศ. 25.....										
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
	ชั้นที่ 1		ชั้นที่ 2		ชั้นที่ 3					
	ชั้นที่ 1				ชั้นที่ 2					
								สร้างความมั่นคง		
									ชั้นที่ 3	
สร้างหลักสูตรใหม่		เตรียม		ดำเนินการ						
				เตรียม						
จัดการศึกษาตามความต้องการ (ชั่วคราว) ทยุตรีบัณฑิต		เตรียม		ดำเนินการ						
เปิดสอนได้ครบตามแผน										
เตรียม										

เป้าหมาย

ปีแห่งความสำเร็จ

1. การวิจัย
 - * วิจัยทั่วไป
 - * วิจัยพัฒนา
 - * วิจัยร่วมนานาชาติ
 - * วิจัยสร้างองค์ความรู้ (ภูมิปัญญาไทย)
 - * ศูนย์วิจัยพยาบาลศาสตร์ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์
 - * กองทุนวิจัยพยาบาลศาสตร์
 - * แสพแพร่ผลงานวิจัย
 - ▷ การสารวิจัย
 - ▷ ประชุมวิชาการวิจัย
 - * พัฒนาเครื่องช่วยวิจัยนานาชาติ

40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
	เริ่มโครงการ	เริ่มโครงการ	ได้งานวิจัย	สร้างงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง	สร้างงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง	สร้างงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง	สร้างงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง	สร้างงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง		
	เริ่มโครงการ	ได้งานวิจัย	เริ่มโครงการ	ได้งานวิจัย	สร้างงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง	สร้างงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง	สร้างงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง	สร้างงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง		
	เริ่มโครงการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ		
	เตรียม	ดำเนินการ	เตรียม	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ		
	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ	ดำเนินการ		

เป้าหมาย

- ☐ พัฒนาจริยธรรมวิชาชีพ
- ☐ ดึงดูดและชีวิตคู่ความสำราญ
- ☐ ลักษณะความเป็นไทย

7. การบริหาร

- บริหารแบบมีส่วนร่วม
 - ☐ คณาจารย์
 - ☐ ข้าราชการ
 - ☐ งานวิจัยพัฒนา
- บริหารเชิงธุรกิจ
 - ☐ หน่วยงานกึ่งอิสระ
 - ☐ หน่วยงานอิสระ
- พัฒนาโครงสร้างการบริหาร
 - Electronic Office

เป้าหมายสำราญ

40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
	เตรียม	จัดในหลักสูตร								
	เตรียม	ทดลอง								
	เตรียม	ทดลอง	จัดในหลักสูตร (ทำวิจัยพร้อมไปกิจ)							
	เตรียม	ทดลอง	ทดลอง	สร้างควมยั่งยืน	ดำเนินการต่อเนื่อง					
	เตรียม	ทดลอง	ทดลอง	ทดลอง	สร้างควมยั่งยืน					
	เตรียม	ทดลอง	ทดลอง	ดำเนินการต่อเนื่อง	สร้างควมยั่งยืน					
	เริ่มโครงการ	ขยายโครงการ	ขยายโครงการ	ขยายโครงการ	สร้างควมมั่นคง					
	เริ่มโครงการ	เริ่มโครงการ	เริ่มโครงการ	เริ่มโครงการ	สร้างควมมั่นคง					
	รวมรวมข้อมูล	วิเคราะห์/เสนอ								
	เตรียมทดลอง	ดำเนินการต่อเนื่อง								

กรอบนโยบายการพัฒนาระดับอุดมศึกษา

ของทบวงมหาวิทยาลัย

ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544)*

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบต่ออุดมศึกษาไทยต้องปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอุดมศึกษาให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงกำหนดกรอบนโยบายการพัฒนาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยขึ้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการและการปฏิบัติที่สามารถสนองตอบต่อนโยบายดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรอบนโยบายการพัฒนาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ได้แก่

1. นโยบายด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ (Quality-Excellence)

คุณภาพการศึกษา (Quality) มุ่งยกระดับคุณภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้ได้มาตรฐานเทียบเท่าหรือทัดเทียมกันทุกแห่ง โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม กำหนดให้มี

ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสถาบันและระดับประเทศ

ความเป็นเลิศทางวิชาการ (Excellence)

มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันที่มีศักยภาพ สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการทั้งในการเรียน การสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม โดยเป็นไปตามความพร้อม ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของแต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบัน หรือเครือข่ายสถาบัน เพื่อเป็นการสร้างเสริมคุณภาพมาตรฐานชั้นนำในระดับนานาชาติ

2. นโยบายด้านการขยายโอกาสการเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาและความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Access-Equity)

การขยายโอกาสการเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา (Access) มุ่งขยายโอกาสให้คนไทยได้เข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้มากขึ้น และเพียงพอต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศ และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ **ความเท่าเทียมของโอกาสทางการศึกษา**

*จากอนุสรณ์อุดมศึกษา ปีที่ 23 ฉบับที่ 223 มกราคม 2540 หน้า 4-6

ระดับอุดมศึกษา (Equity) มุ่งสร้างความเป็นธรรมความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันของโอกาสในการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งในด้านความเท่าเทียมทางภูมิศาสตร์โดยขยายมหาวิทยาลัย/สถาบันและวิทยาเขตไปสู่ส่วนภูมิภาค ความเท่าเทียมกันทาง เศรษฐกิจ โดยการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และ **ความเป็นธรรมทางสังคม** ให้แก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาส คนพิการและชนกลุ่มน้อย โดยมีระบบการรับเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่ยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ

3. นโยบายด้านประสิทธิภาพ การบริหารการอุดมศึกษาและระบบ การตรวจสอบ (Efficiency-Accountability)

ประสิทธิภาพการบริหารการอุดมศึกษา (Efficiency) มุ่งส่งเสริมการบริหารอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพในด้านการบริหารสถาบัน ซึ่งได้แก่ การบริหารคน เงิน อุปกรณ์ อาคาร สถานที่และด้านการบริหารวิชาการ โดยการสร้างกลไกและระบบ แผนงาน แผนเงิน และแผนคน ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องสัมพันธ์กับทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด เพื่อให้มีต้นทุนการผลิตต่ำแต่ได้ผลผลิตสูง ซึ่งแสดงถึงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

ระบบการตรวจสอบ (Accountability) มุ่งสร้างระบบการตรวจสอบประสิทธิภาพของการบริหารสถาบันและการบริหารวิชาการ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงนโยบายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้การบริหารที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องสามารถตรวจสอบวัดได้ทั้งในด้านกลไกและกระบวนการบริหาร

4. นโยบายด้านผลผลิตของอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของ

สังคม ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพและ ทันการ (Relevance-Delivery)

ผลผลิตอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของอุดมศึกษาทั้งในด้าน ปริมาณและคุณภาพ (Relevance) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันสร้างผลผลิตอุดมศึกษา ทั้งการผลิตบัณฑิต ผลงานวิจัย และการให้บริการวิชาการที่มีคุณภาพ มาตรฐานสอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ สังคม และประเทศ

การส่งมอบผลผลิตที่สอดคล้อง เหมาะสม ตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้งาน (Delivery) มุ่งสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน ส่งมอบผลผลิตที่มีคุณภาพเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงต่อผู้ใช้ สังคม และประเทศได้ในปริมาณที่ ต้องการ และตรงตามกำหนดเวลา ตามแผนงาน ที่ได้กำหนดไว้แล้ว

5. นโยบายด้านความเป็นสากล ของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาค (Internationalization-Regionalization)

ความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทย (Internationalization) มุ่งยกระดับมาตรฐาน และสมรรถนะของมหาวิทยาลัย/สถาบันให้มีมาตรฐานสากลทั้งในเชิงวิชาการ และการบริหาร มหาวิทยาลัย รวมทั้งสนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์ให้มหาวิทยาลัย/สถาบันเข้าไปมีบทบาททางวิชาการในเวทีนานาชาติ และการสร้างเสริมให้อาจารย์และบัณฑิตไทยมีสมรรถนะสากลเจตคติ โลกทัศน์และชีวิตศันที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจนสามารถจัดการเรียน การสอนหลักสูตร ที่เป็นมาตรฐานสากลอย่างมีคุณภาพให้กับนักศึกษาจากต่างประเทศได้

การเปิดสู่ภูมิภาค (Regionalization) มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันไทย

เข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาระดับภูมิภาค เนื่องจากกระแสการพัฒนาในอนาคตจะมีการรวมกลุ่มประเทศในลักษณะภูมิภาคมากขึ้น อุดมศึกษาไทย จะต้องสามารถเข้าไปมีบทบาทเป็นผู้นำในระดับภูมิภาคได้ และสามารถสร้างองค์ความรู้อันเกี่ยวเนื่องกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคได้ในขณะเดียวกันก็สร้างความเข้มแข็งในศิลปวัฒนธรรมไทยและความเป็นไทย

6. นโยบายด้านภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอุดมศึกษาและการใช้การบริหารจัดการแบบเอกชนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (Privatization-Corporatization)

ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอุดมศึกษา (Privatization) มุ่งให้ภาคเอกชนร่วมรับภาระให้การจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด โดยส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในด้านต่าง ๆ รวมทั้ง

การสร้างกลไกเพื่อขยายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนให้เพิ่มมากขึ้น ในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะสนับสนุนการจ้างภาคเอกชนเข้าดำเนินการแทนในงานบางอย่างที่เหมาะสม

การใช้การบริหารจัดการแบบเอกชน (Corporatization)

สนับสนุนการนำหลักการบริหารในระบบเอกชนที่สำคัญ คือ หลักการประหยัดต้นทุนและเพิ่มรายได้ เพื่อลดภาระการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยของรัฐมีรายได้และพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น

หมายเหตุ

กรอบนโยบายทั้ง 6 ข้อ มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงทั้งภายในและภายนอกของแต่ละข้อที่ไม่อาจแยกขาดจากกัน การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้สัมฤทธิ์ผล จึงควรเข้าใจความสัมพันธ์ดังกล่าวด้วย

๒๒
ได้รับความอนุเคราะห์ จาก
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา